

ТИЖДЕНЬ БІОЛОГІЇ В ШКОЛІ

Біологія

Кудлай Лариса Борисівна

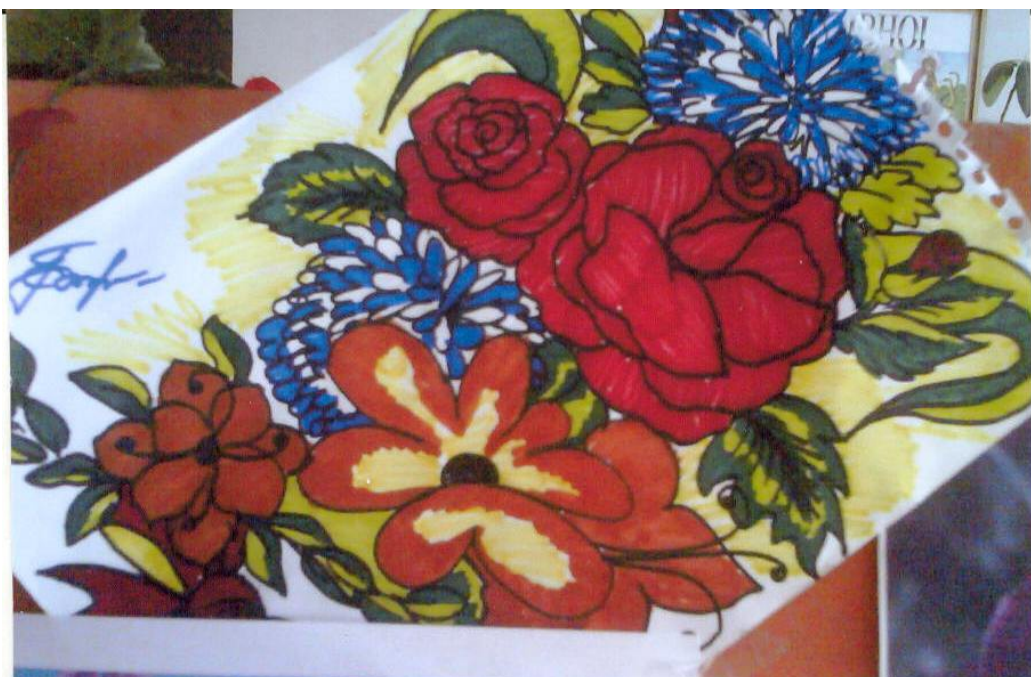
Комунальний заклад «Тихоставська неповна середня загальноосвітня школа
– загальноосвітній навчальний заклад I – III ступенів»

Назва експонату – тиждень біології в школі. Робота містить розробки бесід, вікторин, тренінгів, кросвордів, ребуси, загадки. Рекомендовано для вчителів біології, класних керівників при проведенні предметних тижнів та позакласних заходів.

Тиждень біології План проведення.

Понеділок	Середа
------------------	---------------

<p>1. Загальношкільна лінійка – ознайомлення з планом проведення «Тиждень біології»</p> <p>2. Перегляд діафільму «Охорона природи»</p> <p>3. Оголошується конкурс на кращій малюнок на тему: «осінній вернісаж»</p> <p>4. Година спілкування «Рослинний світ»</p>	<p>1. Вікторини: конкурс «Блакитних патрулів»</p> <p>«Ліс – наше багатство»</p> <p>«Цікаве про тварин»</p> <p>Усе про рослини.</p> <p>2. Бесіда «Охорона природи»</p>
<p style="text-align: center;">Вівторок</p> <p>1. Конкурси, вікторини про охорону природи.</p> <p>2. Українські народні ігри»</p>	<p style="text-align: center;">Четвер</p> <p>1. Кросворди, ребуси, загадки.</p> <p>2. Виставка малюнків «Мереживо осінніх барв»</p>
	<p style="text-align: center;">П'ятниця</p> <p>1. Оголошення результатів конкурсу малюнків.</p> <p>2. Загальношкільний виховний захід «Мереживо осінніх барв»</p> <p>3. Підведення підсумків проведення тижня в школі.</p>

Небеса прозорі,
Мов глибінь і ріки.
Падають, як зорі,
З явора листки,
А над полем нітка
Дзвонить, як струна,
Зажурилась квітка –
Чує сніг вона.

Дмитро Павличко.

Година спілкування «Рослинний світ»

Обладнання: Магнітна дошка для відгадування слів, барабан для проведення гри, плакат з девізом гри.

Девіз.

Говоримо українською.
Читаємо українською,
Пишемо українською,
Думаємо українською.

«Напочатку було Слово, а Слово було в Бога, і Слово було Бог. Усе через Нього повстало, і ніщо що повстало, не повстало без Нього. І життя було в нім, а життя було Світлом людей. А світло у темряві світить, і темрява

не обгорнула його» – так починається свята Євангелія від Івана – частина Книги всіх книг – Біблії.

Ну щоб, здавалося, слова?
Слова і голос, більш нічого,
А серце б'ється, ожива.
Як їх почує», –

так писав про силу слова наш Великий Кобзар Тарас Шевченко.

Сьогодні ми з вами будемо грати в слова, гра називається «Поле чудес».

Умови гри.

Один з трьох учасників обертає барабан. Якщо барабан зупиниться напроти стрілки з зеленим сектором, гравець може називати букву, з жовтим – має право відкрити будь-яку букву, з червоним – перехід ходу. Учасник може відразу назвати ціле слово але у разі помилки він вибуває з гри.

I тур (перша трійка гравців)

Загадане слово: Водяна рослина з великим листям та білими і жовтими квітами.(Латаття, або водяна лілія, лілея, лотос) - 7 букв.

Після відгадування слово, один з дітей – глядачів читає вірш.

В ательє, що звать «Підводним»,
Сонячного ранку –
Рак з латаття дуже людні
Країв одяганки.
Постарався... Тільки зшити
Нікому у пору...
Ось тому ті одежини
Поспливали в гору.

Рекламна пауза – частушки про рекламу.

В телевізорі програма –
Сміх сказать, одна реклама:
«Аквафреш», прокладки, «Раша»
прямо – «сміхопонорама»!
«Світоч» – самк мого дитинства,
«Дося» – чисто тобі свинство ,
«Мульти табс» – здоровим будь.
Щоб у школі не заснуть.

II тур. Вічнозелене цитрусове дерево, яке росте на півдні і дає духмяні плоди з жовтою шкіркою та кислим соком, а також плоди цього дерева (цитрина) – 7 букв.

Після того, як слово відгадали, вчитель зачитує цитату з вірша Б.Олійника.

Диха сіно моложаве

Гострим запахом цитрин.
Рекламна пауза – частушки про рекламу.
«Сіменс», «Соні», «Деу» «Бош»
Тут товари теж хороші,
А ще «Віскас» киці кращі
Хочеш «райську насолоду»?
Хочеш мати гарну вроду?
А від «карменс» черевики,
Щоб ходити на музики!

III тур.

Загадане слово. Високий кущ з довгими блискучими гілками,
вузенькими листочками, росте у вологих місцях (верболіз) -8 букв.
Уривок з поезії Т.Г.Шевченка «Тече вода з –під явора»
Пишається калинонька,
Явір молодіє,
А кругом їх верболози
Й лози зеленіють.

Тур переможців

IV тур.

Загадане слово. Субтропічне вічнозелене дерево, що дає запашні
оранжеві кулясті плоди (помаранча) – 9 букв.

Один з учнів зачитує уривок з твору В.Грогоренка «Мама поклала в
шкільний ранець помаранчу і від неї розносився навкруги аромат.

- Що в тебе так приємно пахне? Запитав у Степанка його сусід по парті Мар'яно.
- Помаранча, – відповів Степанко. На великій перерві хлопці ласували помаранчу, яка стала ще пахучішою.»

Нагородження переможця.

Дорогі діти, ми взяли до своєї скарбниці з сьогоднішньої гри чудові слова: латаття, цитрина, верболіз, помаранча.. Тож не забувайте їх, нехай вони поповнять вашу активну лексику. І пам'ятайте: тоді лише ми будемо справжніми синами й доньками нашої держави, коли досконало володітимемо рідною українською мовою.

Вікторина, конкурси про охорону природи.

Конкурс «Зелених патрулів»

Перший етап. Найвища оцінка – 25 балів.

Визначити три види дерев або кущів, що застосовуються в озелененні населених пунктів. Дати біологічну характеристику й вказати, які умови необхідні для рослин: вибаглива чи невибаглива рослина до вологи, яких вимагає ґрантів, світлолюбна чи тіньовитривала.

Другий етап. Найвища оцінка – 15 балів.

Визначити ознаки «голодування» дерев або кущових порід. Пояснити, чим викликані зміни та яких заходів можна вжити. Визначити головні види мінеральних добрив за зовнішніми ознаками, вказати строки й способи внесення.

Третій етап. Найвища оцінка – 20 балів.

Визначити два види комах – шкідників і два види комах– ентомофагів. Які зустрічаються на рослинах, що застосовуються в озелененні. Вказати способи біологічної боротьби з комахами – шкідниками.

Четвертий етап. Найвища оцінка – 25 балів.

Розповісти про способи вегетативного розмноження багаторічних рослин (техніка черенкування)

П'ятий етап. Найвища оцінка – 5 балів.

Надати першу допомогу при механічному ушкодженні дерев.

Шостий етап. Найвища оцінка – 5 балів.

Назвати два види рідкісних зникаючих рослин, занесених до Червоної книги України, три види рослин, що охороняються у даній місцевості.

Назвати й показати на карті заповідника України.

Додаток до конкурсу «Зелених патрулів»

Перелік деревно-кущових порід, що застосовуються в озелененні населених пунктів.

Хвойні:

Сосна, модрина, ялина, смерека, туя, яловець.

Листяні:

Верба, тополя, горіх, граб, ліщина, береза, вільха, каштан, дуб, чубушник, абрикос, груша, яблуня, горобина, слива, глід, магнолія, шипшина, спірея, акація біла, клен, скумпія, обліпіха, ясен, бузок, бузина, калина, шовковиця, липа.

Українські народні ігри:

«Сірий вовк», «Пташка в клітці»

Діти за допомогою лічилки обирають Вовка. Вовк взявшись за щоку, сідає, згорбившись, де-небудь на горбочку і мовчить. Діти рвуть біля нього траву і промовляють:

І рву, і рву горішечки,
Не боюсь вовка не трішечки!

Потім вони кидають на Вовка траву і тікають. Вовк намагається зловити когось з дітей.

Кого зловить, той стає Вовком. Гра починається спочатку.

«Пташка в клітці»

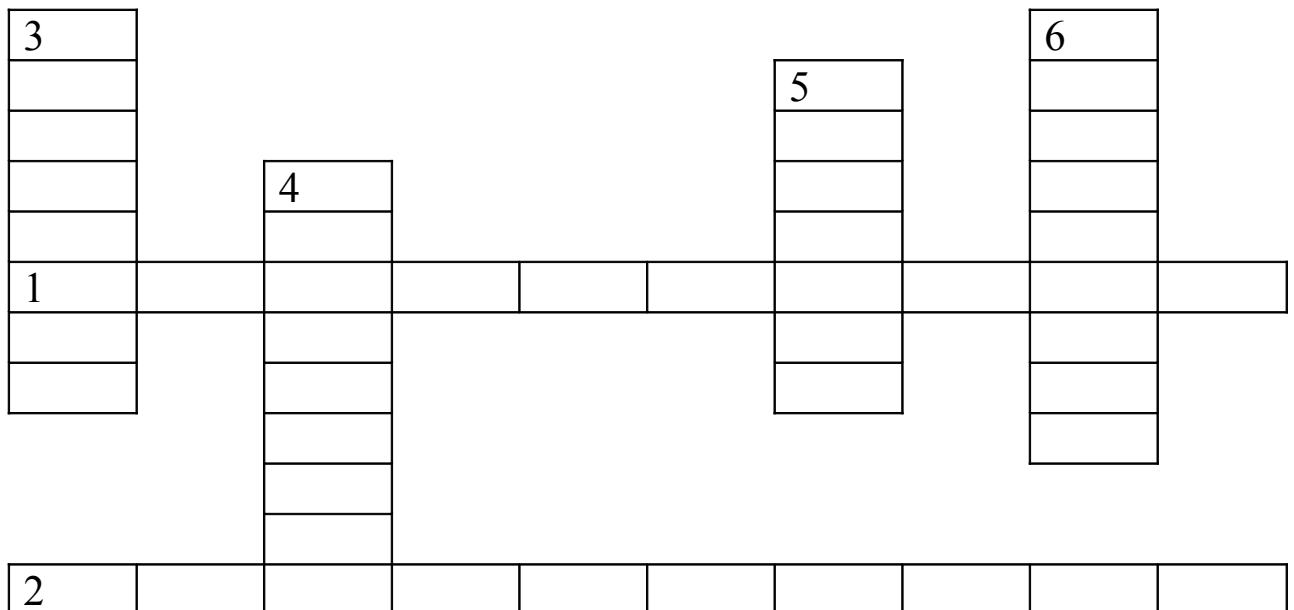
- Пташко, пташко, коли з клітки в небо злетиш?
- Тричі повторюють діти, ходячи довкола Пташки, що стоїть нерухомо із зав'язаними очима.

Потім усі зупиняються, і один з гравців запитує: – Пташко, пташко, вгадай, хто відчинить твою клітку? Кого Пташка впізнає по голосу, той займає її місце.

Кросворди, загадки

Структура популяції (за способом життя)

1. Тривале об'єднання тварин, характерне для копитних.
2. Групове поселення осілих тварин, наприклад, гризунів.
3. Об'єднання тварин за ознакою родинності.
4. Тимчасове об'єднання тварин, характерних для хижаків.

Екосистема

1. Природна система, утворена живими організмами й середовищем їх існування.

2. Організм, який не здатен продуктувати органічну речовину з неорганічної.
3. Організм, який в екологічних системах виконує функцію розкладу органічних речовин на неорганічні.

Народні загадки про природу. Нежива природа.

Синя шуба покрила весь світ. (небо)

Голуба хустина, жовтий клубок по хустині качається, людям усміхається.
(небо і сонце)

Без дров, без огня, а світить і гріє щодня. (сонце)

Золотий бубон по воді плаває (місяць)

Звечора вмирає, а вранці оживає. (день)

Хто малюнок уночі на вікні зробив мені? (мороз)

Взимку горою, а в літку водою.(сніг)

В нас зимою білим цвітом сад зацвів неначе літом. (іній)

Прозорий, як скло, та не вставиш у вікно. (лід)

Довго нема мене – все в'яне, а як прийду – знов оживає. (дощ)

Без рук, без ніг, а вікна одчиняє. (вітер)

Загальношкільний виховний захід

Тема: «Мереживо осінніх барв»

Мета: Виховувати любов до природи рідного краю, любов до прекрасного; сприяти інтелектуальному розвитку та творчості дітей, виховувати екологічну культуру; закликати захоплюватись красою осені; розвивати системне мислення, творчу уяву, розуміння музики.

Обладнання: Фотовиставка «Природи лагідна краса»; виставка осінніх композицій «мереживо осінніх барв»; виставка малюнків на тему: «Дивосвіт рідної природи». На столах самовари, в яких заварено фіто чай, поряд написи: чай «літній букет» та «Осінній віночок». Гербарій трав, квітів, пучечки лікарських рослин, скринька-сюрприз для гри.

Ведучий: Повідомлення теми та мети виховного заходу.

1. Початок.

1 учень.

Висне небо синє,
Синє, та не те,
Світить, та не гріє сонце золоте
Темная діброва
Стихла і мовчить.
Листя пожовтілі з дерева летить.

Ведучий

Немає жодної людини в світі, яка б не любила свій рідний край. І хай там на дворі весна чи літо, зима чи осінь – рідна земля завжди прекрасна, приваблива, чарівна!

Всі шанують тебе, Осінь,
За твою ошатну вроду –
Урожай з садів та поля
Здавна ти несеш народу.
Щедра і дорідна, пахнеш ти медами,
Славиш край наш рідний
Зерном та плодами.

2 учень.

Квіти людям серце звеселяють,
Коли повсюду зацвітають.
Вони, як неба синь, привітні,
Веселі, ніжні і тендітні.
У кожній квіточці тепло,
Щоб серце радістю цвіло.

3 учень.

І чиста ніжність в пелюстках,
Яка ж є сила у квітках!
І білі, жовті чи блакитні,
Вони чудові і привітні.

Ведучий.

За вікном зараз осінь... По різному ми називаємо її – холодною, золотою, щедрою, розкішною, дощовою, байдужою... Але як би там не було, осінь – це прекрасна пора року, яка надихає поетів, художників, композиторів на написання безсмертних творів.

Хлопчик

Облітають квіти, обриває вітер
Пелюстки печальні в синій тишині,
По садах пустинних іде гордовито

Осінь жовтокоса на баскім коні.

Дівчина

В далечінь холодну без жалю за літом,
Сизоока осінь їде навмання
В'яне все навколо, де пройдуть копита
Золоті копита чорного коня.

Хлопчик.

Облітають квіти, обриває вітер
Пелюстки печалі й розкида кругом
Скрізь якась покора в тишині розлита
І берізка гола мерзне за вікном.

Ведучий

Тихим кроком ступає осінь по гаях і лісах. Листя на більшості дерев, трави та багатьох інших рослин розфарбував жовтень у всі відтінки жовтого й червоного кольорів. Виблискують у небесній сині жовтою різьбою берези, святковими у своїй красі стоять золотаво-червоні клени, переливаються бронзою осинки. Вирує навколо чарівна золота осінь!

4 учень.

Осінній час – пора прекрасна,
А бал – це просто чудеса,
Всіх заворожує безтямно
В цей час мелодія проста.

5 учень.

Краса – таке чудове слово,
А осінь ніжно так луна,
Краса і осінь – разом свято,
Не вистача лиш моди нам.

Ведучий

За вікном – скромна осінь. Сумний листопад. Зникли яскраві барви, віддзвеніли пташинні голоси. Стало тихо в садах і парках. Природа ніби причаїлась, чекаючи зимових холодів.

Хлопчик.

Скільки барв розлито:
Пурпур, вохра, зелень, просить –
Це минає тепле літо,

Золота надходить осінь.
Край наш — писанка неначе,
Треба тільки сміти бачить!

Ось і жовтень настає,
Листя осипаються.
Осінь буро-золота знову повертається
Стоїть берізонька сумна,
Бо листочків вже нема.

Ведучий.

Немає жодної людини в світі, яка б не любила свій рідний край. І хай там на дворі весна чи літо, зима чи осінь – рідна земля завжди прекрасна, приваблива, чарівна!

6 учень.

Осінь дівка – то майстриня,
Вона дизайнер, модельєр,
Полям малює жовті сукні,
Деревам красні шати мисє.

7 учень.

Листя тихо відлітає
Й на дорозі шелестить.
Сміх дитячий десь лунає,
Вітер піснею бринить.

8 учень.

Осінь! Прослухайте це слов
І повторіть його ще кілька раз –
Туман рожевий із димком блакитним
Піднімається в уяві в той же час.

9 учень.

Постане перед вашими очима
Та невловима і ясна краса,
То шатами всю землю оповила
Природи донька – осінь золота!